N°. 82. 1860.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 11 OCTOBER.

Frankrijk.

PARIJS, den 8sten October.

De katholijke dagbladen van Frankrijk berigten dat het Fransche gouvernement zijne toestemming heeft geweigerd tot de uitvoering van het plan, om den generaal *de Lamoricière* een eeredegen aan te bieden en ter bekostiging daarvan geldelijke bijdragen in Frankrijk in te zamelen.

— In antwoord op eene vraag van den heer *Cabella* heeft de graaf *Cavour* in de zitting der Sardinische afgevaardigden van den 5den dezer de mededeeling geweigerd van de bescheiden betrekkelijk den intogt der Sardinische troepen in de Marken en Umbrie, vermits de diplomatieke correspondentie over die aangelegenheid nog naauwelijks begonnen was.

Ten aanzien der kwaestie van verderen afstand van grondgebied en van geheime overeenkomsten met Frankrijk, verklaarde de heer *Cavour*, dat in geen openbaar of geheim document, in geene onderhandeling, zelfs in geen gemeenzaam gesprek van wege eenige vreemde mogendheid ooit eene vordering gedaan of zelfs een wenk gegeven was betreffende den afstand van eene duimbreedte Italiaanschen grond.

— Bij een te Napels uitgevaardigd besluit van *Garibaldi* zijn vrij zware straffen bepaald tegen geestelijken, welke in de uitoefening hunner bediening 's lands regering, wetten of instellingen aanvallen of iets doen wat voor de openbare orde en rust gevaarlijk is.

Bij een ander besluit van den dictator is eene commissie tot ondersteuning der behoeftigen te Napels benoemd; zij zal daartoe giften van particulieren inzamelen en ook beschikken kunnen over eene aanmerkelijke som, welke uit de inkomsten der goederen van de Jesuiten-orde en van het koninklijke huis zal genomen worden. In den aanhef van dit besluit wordt gezegd, dat armoede en bedelarij altijd in het gevolg der dwingelandij zijn, dat eene vrije regering die kwalen behoort uit te roeijen en dat het bevorderen van arbeid en bedrijvigheid het eenige afdoende middel daartoe is.

— De *Espero*, een ministerieel dagblad van Turyn, zegt in zijn nommer van den 3den dezer: »Gisteren is aan den generaal *Cialdini*, die in Umbrie staat, het stellige bevel gezonden om met zijn legerkorps op te breken en met groote dagmarschen naar Napels te trekken. Het vijfde legerkorps zal hem, naar het schijnt, als reserve volgen. Men denkt, dat de generaal *Fanti*, welke bij het beleg van Ancona het bevel over de Sardinische troepen gevoerd heeft, weldra hier zal terugkomen om het bestuur van het departement van oorlog zelf weder te voeren."

— Berigten uit Napels van den 2den melden dat de koninklijke troepen den vorigen dag, op eenen dagmarsch afstands van Napels genaderd zijnde, eenen aanval gedaan hebben op de positie van Maddaloni, die door *Bixio*, en op de positie van Caserta, die door *Sirtori* verdedigd werd. Eene depêche van *Garibaldi* meldt dat zij geheel verslagen zijn. Bijzondere brieven voegen er bij, dat eene geheele koninklijke brigade gevangen genomen is. Aan beide zijden is zeer veel volks verloren. De Napelsche troepen trekken naar Capua terug.

Uit Gaëta wordt van den 1sten dezer gemeld dat er bevel is gegeven om den weg van Rome naar Fondi te versterken. De Prinsen van het koninklijk geslacht nemen steeds deel aan den strijd. De Koning komt dikwijls Capua bezoeken. Volgens berigt uit Rome van den 2den waren de telegraafdraden nog niet hersteld. De postdienst naar Viterbo was hervat, welke stad door Fransche troepen bezet zou worden.

— Den 30sten September is de burgerwacht van de hoofdstad Napels met hunnen bevelhebber aan het hoofd, naar het graf van *Agesilao Milano* getrokken, om aan de nagedachtenis van dien koningsmoorder een openlijk eereblijk te brengen.

— Al de depêches en brieven van Napels komen daarin overeen, dat zij aan de overwinning van 1 October een hoog gewigt toekennen. Wanneer de Koninklijke troepen overwinnaars waren gebleven, zou Napels door hen hernomen en de aanhechting zeer gecompromitteerd geworden zijn. *Garibaldi's* gelaat, schrijft een van de correspondenten, stond in gloed, het zweet parelde hem op het voorhoofd en zijne stem was anders dan gewoonlijk. De dappere generaal begreep dat in dezen slag — de eerste wezenlijke slag — zijn naam als veldheer op het spel stond.

Van de zijde der Koninklijken heeft de graaf van Trani, broeder des Konings, al de operatiën bestuurd. Slechts 21 jaren oud, met zeer veel energie en eene vroeg ontwikkelde bekwaamheid toegerust, heeft hij, na het vertrek uit Napels alles, de diplomatieke zoowel als de militaire maatregelen, geleid. Wat den jongen Koning betreft, volgens het oordeel van den heer *Bremier* zelf, is zijn voornaamste gebrek zijne weinige ondervinding; voor het overige zou hij in gewone tijden, door zijn onmisbaar gezond verstand, een uitmuntend constitutioneel Koning geweest zijn.

De offensieve beweging van het Koninklijke leger was noodzakelijk gemaakt door de vrees van tusschen twee vijanden te worden opgesloten. In het Koninklijke kamp wist men dat het Pauselijke leger vernietigd was; men wist ook dat de generaal *Cialdini* naderde, of dat hij althans op de uiterste grenzen der Pauselijke Staten gelegerd was. Het gevaar werd dreigend. De herovering van Napels zou aan *Frans II* zijn rijk teruggegeven en den aanval der Piemontezen van allen schijn van grond beroofd hebben.

Zie hier, volgens een brief van 2 October uit Caserta aan de Corriere Mercantile van Genua, eenige bijzonderheden omtrent den jongsten strijd aan de Vulturno op den 1sten dezer:

»Gisteren met het aanbreken van den dag zijn de Koninklijke troepen, aangevoerd door *Frans II* in persoon, in drie kolonnes uit Capua gerukt. De eene heeft San Maria, de andere San Angelo aangetast, terwijl de derde de gemeenschap tusschen die beide punten afsneed. De voorposten van San Maria, zamengesteld uit Sicilianen, werden overvallen en genoodzaakt terug te trekken. De Koninklijke troepen hebben Santa Maria met woede aangevallen en zijn de eerste huizen binnengedrongen; om hen daaruit te verdrijven zijn er acht charges met de bajonet noodig geweest. San Angelo, dat heldhaftig verdedigd werd door de eerste brigade der divisie *Medici*, heeft hardnekkig weerstand geboden, ofschoon de Koninklijken al hunne krachten tegen deze positie zamentrokken. De eerste brigade heeft jammerlijk geleden en bij den generalen staf telt men drie officieren buiten gevecht; twee daarvan zijn ernstig gekwetst en een is er gedood.

»De Koninklijken zijn gelijktijdig de rivier te Cajazzo overgerukt en hebben onzen uitersten linker vleugel te Luciatala en Castel Borrona aangevallen, waar zich *Bixio* en de derde brigade van *Medici* bevonden. De Koninklijken ten getale van 20,000 man, zijn, na de onzen langs de geheele linie te hebben teruggedreven, begonnen onze positiën aan te vallen; maar op dat oogenblik kwamen onze reservetroepen aan en telden wij alstoen 12,000 man die in het vuur waren.

»Ten twee ure zijn wij wederom offensief te werk gegaan; ten zes ure in den namiddag waren de Koninklijken, op alle punten teruggedreven, naar de Vulturno teruggejaagd, van waar zij zich overhaast naar Capua terugtrokken.

»De Koning voerde persoonlijk het bevel in burgerkleeding. Men heeft hem herhaaldelijk in het vuur gezien. *Garibaldi* bevond zich, zoo als gewoonlijk, overal en vooral dáár waar het gevaar het grootste was. Wij tellen 1280 man die buiten gevecht gesteld zijn; de Koninklijken omstreeks 3000. De slag heeft van 3½ ure des morgens tot 7 ure des avonds geduurd. Het is blijkbaar dat deze geduchte aanval de laatste poging van *Frans II* geweest is, die, ingeval hij de overwinning had behaald, op de hoofdstad zou zijn aangerukt.

— De koninklijke troepen hebben den 3den eenen uitval gedaan, om eene kolonne Beijersche soldaten, aan welke de terugtogt afgesneden was te ontzetten, maar werden naar Gaëta teruggedreven. In het gevecht van den 1sten zijn 5000 man van de Koninklijke troepen krijgsgevangen gemaakt. — De ministers van *Garibaldi* zijn in zijn hoofdkwartier aangekomen, om hem hun programma aan te bieden en, indien het niet aangenomen wordt, hun ontslag te nemen.

— De Parijsche *Patrie* zegt in haar nommer van heden: »De jongste depeches uit Napels melden, dat *Garibaldi* den 4den, des morgens, in persoon, eene verkenning naar den kant van Capua gedaan en bevonden had dat de linie van den Volturno steeds zeer sterk bezet was, en dat de Koninklijke troepen, niettegenstaande hunne laatstelijk geleden nederlaag, in staat waren die linie krachtig te verdedigen. Hij had zich naar de brug van Treflisco, vijf kilometers boven Capua, begeven en gezien dat er onlangs nog op dat punt nieuwe schansen opgerigt en met veel geschut gewapend waren, en dat het dien ten gevolge onmogelijk geworden was de vesting aan den noordkant om te trekken. Wanneer de dictator weder aanvallend tegen Capua te werk wilde gaan, was niet bekend."

Omtrent dat gevecht verneemt men nog nadere bijzonderheden. Volgens een Sardinisch dagblad, den *Corriere Mercantile* van Genua, heeft *Garibaldi* de overwinning vooral aan de hulp der Sardinische troepen te

danken. Drie bataillons Sardinische infanterie met twee batterijen, te Napels liggende, zijn, naar het verhaal van dat blad, uit de hoofdstad naar den Volturno getrokken, bereikten het slagveld juist toen Garibaldi's krijgsvolk afgemat was, vielen de Koninklijke troepen met onwederstaanbare drift aan, en wierpen hen overhoop.

Ook de Turynsche correspondent van den Parijschen *Constitutionnel* en die van het Parijsche *Journal des Débats* schrijven de door *Garibaldi* behaalde overwinning aan de tijdige hulp der Sardinische troepen toe. Deze, zeggen zij, waren door den heer *de Villamarina*, Sardinie's gezant te Napels, van daar naar het slagveld gezonden, krachtens de vroegere van zijn gouvernement ontvangen volmagt om de te Napels gelegerde Sardinische troepen naar eigen goedvinden des noods te bezigen.

— Volgens berigt uit Genua zou den 6den dezer eene brigade Sardinische troepen van daar naar Napels scheep gaan en waarschijnlijk door eenen buitengewonen commissaris van *Victor Emanuel* gevolgd worden.

Parijs, 8 *October*. De *Patrie* zegt dat er depêches ontvangen zijn, die berigten dat zoowel in Piemont als in het Venetiaansche uitgebreide oorlogstoebereidselen plaats hebben. Hetzelfde blad gewaagt van een los gerucht, volgens hetwelk het bombardement van Capua den 5den dezer zou begonnen zijn en de troepen van *Garibaldi* reeds het zuidelijke bastion dier vesting zouden vermeesterd hebben.

Turyn, 8 *October*. Heden zijn in de kamer van afgevaardigden de beraadslagingen aangevangen over het ontwerp van wet betrekkelijk de aanhechting der staten van Midden- en Zuid-Italie. De heer *Ferrari* heeft de regeringsvoordragt bestreden. Hij betoogde dat tusschen Noord- en Zuid-Italie geen onderscheid bestond; dat allen geheel Italie vrij wilden weten; dat *Garibaldi* en *Victor Emanuel* hetzelfde doel beoogden, maar dat het eenige verschil tusschen hen de wijze van uitvoering betrof. Toen Piemont het Noordelijk Italie had vrijgemaakt, had het aan hetzelve zijne wetten, zijn bestuur, zijne hoofdstad opgedrongen en die landstreek tot Piemontesche provinciën gemaakt. Maar in het koningrijk der Beide Sicilien stonden de hoofdstad, de wetten en het opperbestuur op hoogeren trap; de Beide Sicilien konden zich dus niet onvoorwaardelijk aan Piemont overgeven; wilde men aan die staten de aanhechting opdringen, dan zou men zich ondankbaar betoonen jegens *Garibaldi*, die den tijd daarvoor nog niet gekomen achtte. Bovendien bestond er geene reden om zich zoo zeer te overhaasten, vermits in Zuid-Italie geen sporen van anarchie bestonden. Wat het verlangde votum van vertrouwen voor het Sardinische ministerie betreft, zoo verklaarde de heer *Ferrari* zich tegen den heer *Cavour*, dien hij niet in de hoogte van de omstandigheden beschouwde. Voorts drukte deze redenaar de vrees uit, dat Frankrijk met der tijd geheel Italie zou overweldigen, en hij eindigde met zich ten nadrukkelijkste te verklaren voor eene Italiaansche confederatie, als het eenige middel van behoud voor Italie.

Daarop verdedigde de heer *Boggio* het programma der Sardinische regering.

Rome, 6 *October*. (Reuters agentschap.) De Franschen houden Viterbo, Velletri, Civita Castellana, Tivoli, Palestrina, Frascati, Albano en Valmonto bezet. De Paus weigert het aanbod eener geldelijke schadeloosstelling, hem als vergoeding voor het verlies van Umbrie en de Marken door Keizer *Napoleon* en Koning *Victor Emanuel* gedaan.

De Heilige Vader zal Rome niet verlaten.

Duitschland.

FRANKFORT, den 8sten October.

Volgens de berigten zal de Keizer van Rusland den 20sten dezer in Warschau aankomen. De Prins Regent van Pruissen en de Keizer van Oostenrijk worden er den 22sten verwacht, De vorst *Gortschakow*, de Russische gezanten te Berlijn, Turyn en Weenen, alsmede de heeren von Schleinitz en von Rechberg, zullen insgelijks te Warschau tegenwoordig zijn.

Engeland.

LONDEN, den 8sten October.

Het eerste van eene soort van met stalen platen bekleede ijzeren stoomschepen van ongemeen grooten omvang, welke het gouvernement besloten heeft voor de Britsche vloot te laten bouwen, zal, gelijk de *Times* berigt, te Chatham op stapel gezet worden, zoodra daarvoor aan die werf de noodige aanstalten zijn gemaakt, en zal met allen mogelijken spoed worden afgebouwd. Het nieuwe schip moet tegen kogels bestand zijn, zoo ver althans als dit doel kan worden bereikt, en te dien einde zal het boven de waterlinie met massive stalen platen worden bekleed. Het zal in grootte alle andere schepen van de Engelsche vloot overtreffen; de lengte zal 400 voet zijn, dat is nagenoeg twee malen de lengte van vele linieschepen en omtrent twee derden van de lengte van het monsterstoomschip de *Great Eastern*. De stoommachines zullen eene aan de grootte van het schip geëvenredigde kracht hebben, en aan hetzelve eene hooge mate van spoed bijzetten. Het zal uitsluitend met kanonnen van Armstrongs maaksel, van het zwaarste kaliber en van de verste dragt, worden gewapend.

— Een door den heer *Lynet Thomas* nieuw uitgevonden getrokken stalen kanon, hetwelk onlangs uit de staalfabriek van Mersey naar Woolwich gezonden werd, heeft bij de daarmede gedane proefneming de uitkomst opgeleverd dat het, met 28 ponden buskruid en een kogel van 160 ponden geladen, 10,000 ellen of 6¼ Engelsche mijlen ver droeg.

— De New-Yorksche dagbladen van 22 September jl. behelzen een over Havannah te New-Orleans ontvangen berigt, volgens hetwelk *Walker*, de bekende hoofdman van vrijbuiterscharen, in Honduras op bevel der regering van dat gemeenebest gefusilleerd was, met eenen van zijne onderbevelhebbers, met name *Rudler*, terwijl zijne overige manschappen, welke in handen der regering gevallen waren, vrijheid hadden bekomen om ongehinderd te vertrekken.

Nederlanden.

BREDA, den 10den October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaturdag zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen en bescheiden:

een wets-ontwerp houdende bepalingen omtrent den accijns op het binnenlandsch gedistilleerd;

een wets-ontwerp betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn smalst en de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee,

welke naar de afdeelingen tot onderzoek zijn verzonden;

inlichtingen van den Minister voor de Zaken van de Hervormde Eeredienst enz., omtrent de opheffing van het Koninklijk collatie-regt,

welke gesteld worden in handen eener commissie van onderzoek, bestaande uit de heeren *van Goltstein*, *van Lynden*, *Wintgens*, *ter Bruggen Hugenholtz* en *Hoekwater*.

Door de afdeelingen zijn tot rapporteurs benoemd: 1. voor de hoofdstukken I en II der Staatsbegr. van 1861, de heeren: *Wintgens*, *v. Goltstein*, *Torbecke*, *v. Bosse* en *Meeussen*; 2. voor de hoofdst. III en IV, de heeren *Strens*, *Heemskerk*, *Olivier*, *Gevers Deynoot* en *Betz*; 3. voor hoofdst. V, de heeren *Poortman*, *de Brauw*, *Blussé*, *Dullert* en *Hoynck van Papendrecht*.

De heer *Wintgens* vroeg het woord, en deed opmerken, dat in den *Belg. Moniteur* van den 3den Oct. jl., verschenen is een kon. besl. van 27 Sept. jl., waarbij is bevolen dat, door de zorg van het beheer der algemeene Rijks-archieven van Belgie, een tableau zal worden opgemaakt van de vroegere nationale vergaderingen, te beginnen met de regering van *Filips den Goede*. Bij dat besluit is gevoegd een rapport aan den min. van binnenl. zaken, waarbij er op wordt gewezen, hoe het vertegenwoordigend stelsel in Belgie behoort tot de meest innige eigenschappen der natie, en hoe, te rekenen van de regering van *Filips den Goede*, onder welke de zeventien provinciën werden vereenigd, de nationale vertegenwoordiging een belangrijk deel nam aan de landsaangelegenheden. De merkwaardigste voorbeelden van die zamenwerking worden vervolgens vermeld. Spr. meent dat het denkbeeld, in dat besluit uitgedrukt, allezins weerklank verdient te vinden in Nederland. Het denkbeeld van het Belgisch besluit is reeds ten deele voor de Noordelijke provinciën door deze Kamer verwezenlijkt, want in het gebouw van die vergadering hangt het tableau der vroegere leden van de Staten-Generaal, van het gedenkwaardig jaar 1576 tot 1796. Intusschen ontbreekt aan dat tableau het andere tijdperk, hetwelk nu in Belgie door het bestuur van het Rijks-archief voor de Belgische provinciën zal worden opgemaakt. Het is daarom dat S. voorstelt: 1. te doen drukken de bestaande lijst van de leden der vroegere Staten-Generaal, en 2. aan den minister van binnenlandsche zaken het verzoek te rigten, om ook onzerzijds door den rijksarchivarius nasporingen in het werk te doen stellen ter bevordering van het doel in het Belgisch koninklijk besluit van 27 September jl. uitgedrukt, en eene lijst te doen opmaken van gelijken aard, bevattende de namen van de afgevaardigden der Staten-Generaal, van de vroegst bekende tijden af, en die dan mede te plaatsen nevens het in dit gebouw aanwezig tableau der leden van de voormalige Staten-Generaal.

Wordt besloten, Dingsdag ook over dit voorstel van den heer *Wintgens* te beraadslagen en te beslissen.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, werd de vergadering tot Dingsdag gescheiden.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van gisteren de navolgende wets-ontwerpen aangenomen: 1º. dat tot wijziging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1859; 2º. dat tot vaststelling van uitgaven wegens verstrekkingen door het Departement van Marine, dienst 1860; 3º. dat tot wijziging van hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor 1859; 4º. dat tot onteigening van perceelen voor den aanleg van den weg van Meerssen naar Amstenrade; 5º. dat tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een kanaal ter verbinding van de Overspitting en de nieuwe Schipsloot; 6º. dat tot onteigening van perceelen voor de droogmaking van de Tienhovensch-Maarsseveensche plassen.

Omtrent het voorstel van den heer *Wintgens* werden geene beraadslagingen gehouden. Achtereenvolgens werden de beide deelen van dat voorstel zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Daarna bragt de heer *Meeussen* namens de daartoe in der tijd benoemde Commissie nadere verslagen uit omtrent de geloofsbrieven van de heeren *Dirks* en *Wybenga*. De conclusiën van die verslagen strekten om den heer *Dirks* niet, maar den heer *Wybenga* wel als lid der Kamer toe te laten, en om voorts van het besluit omtrent den heer *Dirks* kennis te geven aan den Minister van Binnenlandsche Zaken. De Kamer heeft bepaald dat over die conclusiën op aanstaanden Maandag eene beslissing zal worden genomen, terwijl daarna zal behandeld worden de conclusie van het verslag der Commissie tot onderzoek der stukken betreffende de regeling der suikercontracten en het contract Pangka.

Aan de Vergadering is medegedeeld dat door de afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs: voor hoofdstuk VI der Staatsbegrooting van 1861,

de heeren: *de Poorter*, *de Brauw*, *Blussé van Oud-Alblas*, *Dullert* en *Hoynck van Papendrecht*; voor hoofdstuk VII, de heeren: *de Poorter*, *van Zuylen van Nyevelt*, *Blussé van Oud-Alblas*, *Jespers* en *van Nispen van Sevenaer*; voor hoofdstuk VIII, de heeren: *van der Linden*, *Delprat*, *van Franck*, *Storm van 's Gravesande* en *ter Bruggen Hugenholtz*; voor hoofdstuk IXA, de heeren: *Wintgens*, *van Goltstein*, *Thorbecke*, *van Bosse* en *Meussen*; voor hoofdstuk IXB, de heeren: *Strens*, *Heemskerk*, *Olivier*, *Betz* en *Gevers Deynoot*; voor hoofdstuk X, de heeren: *van der Linden*, *Delprat*, *van Hoëvell*, *Storm van 's Gravesande* en *ter Bruggen Hugenholtz*; voor hoofdstuk XI, de heeren: *van der Linden*, *Heemskerk Bzn.*, *van Hoëvell*, *Storm van 's Gravesande* en *ter Bruggen Hugenholtz*.

— De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp betrekkelijk eene nieuwe regterlijke inrigting heeft haar Eindverslag uitgebragt. De Kamer heeft beslist dat de beraadslaging over dat wets-ontwerp nader zal worden vastgesteld.

— Bij besluit van den 5den October 1860, n°. 64, heeft het den Koning behaagd, te benoemen tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, de heeren: G. C. Schonck, onlangs, op zijn verzoek, gepensioneerd resident van Banjoemaas; U. van der Moore, resident der Preanger regentschappen; G. Suermondt, luitenant-kolonel, kommandant der Bataviasche schutterij; en J. H. Walbeehm, onlangs, op zijn verzoek gepensioneerd algemeen ontvanger en pakhuismeester te Riouw, met rang van adsistent-resident.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 6den October 1860, n°. 69, zijn tot hunne tegenwoordige betrekking herbenoemd en bij vernieuwing aangesteld: tot kantonregters te Grave, mr. M. A. van den Acker; en te Waalwijk, mr. J. van Heusden; tot plaatsvervangend kantonregters te Waalwijk, P. Kuypers, en A. F. van Bocholt; tot griffier bij het kantongeregt te Ginneken en Bavel, mr. A. H. de Bruyn.

— Bij Koninklijk besluit van 6 October 1860, n°. 73, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, en accijnsen: te Waspik c. a., de heer J. C. Kuhlman Cz., thans adjunct-commies bij het Departement van Finantiën.

— Bij besluit van 4 dezer heeft Z. M. aan den hoogleeraar in de regtsgeleerdheid aan de hoogeschool te Utrecht *J. Ackersdijk*, wegens 70jarigen leeftijd, op zijn verzoek eervol ontslag verleend, en benoemd als hoogleeraar in de regtsgeleerdheid aan gezegde hoogeschool den heer mr. *O. van Rees*, thans hoogleeraar te Groningen.

— Bij besluit van den 3den October 1860, n°. 82, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: den kapitein *J. P. de Bordes*, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, adjudant in de 1ste inspectie van fortificatiën, op zijn verzoek en op grond van het bepaalde bij § 5 van art. 38 van de wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op non-activiteit te stellen zonder bezwaar van de schatkist.

— Bij besluit van den 7den October 1860, n°. 49, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: 1°. te benoemen: bij den plaatselijken staf: tot kolonel en plaatsel. kommandant van de 2de kl., te Breda, den luitt.-kolonel P. R. van Gorkum, van het 3de reg. inf.; bij het wapen der infanterie: bij den staf, tot majoor, den kapitein der 1ste kl. N. Scheltema, van dien staf, met bepaling dat hij voorloopig bij het Departement van Oorlog werkzaam zal blijven; bij het 2de reg. tot kapitein van de 3de kl., den 1sten luit.-adj. K. W. Raaijmaakers, van het 3de reg. en J. G. Kniff, van het korps; bij het 3de reg. tot luit.-kolonel, den majoor J. Hamming, van het 4de reg.; tot majoor, den kap. der 1ste klasse, J. H. Breckenheimer, adjud. van het 8ste reg.; tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit. N. G. Beausar, van het 2de reg.; bij het 4de reg., tot majoor, den kap. der 1ste kl., J. W. Tissot van Patot, van het 3de reg. tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit. P. F. Brunings, van het instructie-bataillon; bij het 5de reg. tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit.-adj. L. E. J. A. baron van Boecop, van het korps, bij het 8ste reg.: tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit. J. R. H. Gisser, van het korps; 2°. in hunnen rang over te plaatsen bij het regement grenadiers en jagers, den majoor P. G. J. van der Schrieck, van het 3de reg. inf.; den kapitein jhr. A. F. C. G. Everts van het 4de en E. J. van Bel van het 5de reg. inf.; de 1ste luits. J. A. L. O. van der Monde, van het 7de, H. T. Picard van het 4de, K. K. den Exter van den Brink, van het 2de reg. inf., W. C. F. van der Plas, van het instr.-bat., E. F. Kempers, L. J. B. Verschoor, beiden van het 5de, en J. Huygens van het 6de reg. inf.

— Bij besluit van den 6den October 1860, n°. 73, heeft Z. M. goedgevonden: te benoemen tot ambtenaren der 1ste klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indië, mr. W. van Lennep en mr. R. van Eibergen Santhagens, en tot ambtenaar der 2de klasse D. F. W. Lucassen, thans kandidaat-ambtenaren voor gemelde dienst.

— Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins van Oranje worden heden van het Loo in de residentie terugverwacht.

Maandag ochtend is Z. K. H. Prins *Frederik* uit 's Hage naar Berlijn en Muskau vertrokken.

H. M. de Koningin-Moeder wordt in het laatst dezer maand van Soestdijk te 's Hage terug verwacht.

— Het ontwerp op de doorgraving van Noord-Holland, thans door de Regering bij de Tweede Kamer ingediend, wijkt eenigzins af van dat, 't welk door de ingenieurs in hun verslag van Augustus 1859 is aanbevolen. Thans zou de kanaallijn loopen langs den noordelijken oever van het IJ, en zou het werk in verband worden gebragt met de droogmaking van een gedeelte van het Wijkermeer; weshalve een voldoende spuiboezem voor de Sparendammer-sluizen ten behoeve van Rijnland zal openblijven.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen een ontwerp van wet, bestaande uit een artikel, luidende als volgt: „Het nog beschikbaar gedeelte van het batig slot der koloniale remise-rekening over het jaar 1858, ten bedrage van ƒ 14,553,637.28½, wordt toegevoegd aan de middelen en inkomsten van het jaar 1858."

— Op de staatsbegrooting zijn ƒ 4000,— gebragt, ter bestrijding van twee wetenschappelijke ondernemingen, namelijk het *Alg. Nederl. Woordenboek*, waarvan de redaktie aan prof. *de Vries* en dr. *te Winkel* is toevertrouwd, terwijl aan laatstgenoemde eene jaarlijksche bezoldiging van ƒ 1600,— is toegelegd, om zich uitsluitend aan 't woordenboek te wijden, — en een werk over de insekten, die voor den landbouw nadeelig zijn, welke arbeid aan dr. *Wttwaal* te Voorst is opgedragen, met eene toelage van ƒ 1000,— 's jaars.

— Uit Amersfoort schrijft men, dat door eene commissie van officieren van de artillerie, onder voorzitterschap van den majoor *Heyde*, van het reg. veld-artillerie, Maandag ll. op de Zeisterheide proeven zullen met de handpijlen van *Ruggieri* zouden worden genomen.

— LI. Vrijdag is te 's Bosch aanbesteed het maken der aardebaan met de behoorende kunstwerken, alsook het over 4620 el lengte begrinden en over 2225 el lengte bestraten daarvan, tusschen den grooten weg benoorden Eindhoven en de provinciale klinkerbestrating op het dorp Son, ter gezamenlijke lengte van 6845 el. Aangenomen door *H. C. Lathouwers* te Vught voor ƒ 30987.00.

— Door Z. M. is vergunning verleend, om tusschen den middelbaren en grooten kring der vesting Maastricht te maken eene doorsnijding langs den regter-Maasoever, voor den spoorweg van Maastricht naar Luik aan te leggen. Deze brug zal zijn lang 143 ellen op eene breedte van 7,50 el, en zal rusten op twintig gemetselde pijlers en 2 gemetselde landhoofden.

— Men schrijft uit Scheveningen dd. 7 October: „Onze plaats is op nieuw in diepen rouw gedompeld. Reeds had men voorloopig berigt ontvangen van een onheil, dat weder eene pink getroffen had, en dit is maar al te zeer bevestigd, daar men heden uit Texel de zoo hartverscheurende tijding heeft bekomen, dat eene haringschuit van mej. de wed. *E. Gebel* op de Eijerlandsche gronden met vier lijken is gestrand. Vermoedelijk is de pink overzeild en vonden de visschers die op het dek waren, hun dood in de golven, terwijl zij die, in het vooronder waren, aldaar jammerlijk omkwamen. Al de personen der bemanning, sterk acht koppen, waren, met uitzondering van den vader des stuurmans en diens zoontje, gehuwde lieden, en laten zeer talrijke gezinnen achter."

— Te Goes had den 6den de openbare verkooping plaats van 116,84,93 ellen schorren, slikken en aanwassen voor den Zuid-kraaijert, met het regt van bedijking, aankomende de ambachtsgeregtigden van 's Heer Arendskerke c. a. — Voor ƒ 62,000 werden hiervan koopers voor gemeene rekening de heeren *F. Ch. Spruyt* en *J. O. le Jeune*, beiden te Antwerpen, met den heer *J. G. van Loon*, te Steenbergen.

— In de *Delftsche Courant* leest men:

„Naar men verneemt, heeft onze stadgenoot, de heer *G. L. M. G. Grisart*, op een concours van scherpschutters dat onlangs te Keulen heeft plaats gehad, den eersten prijs, zijnde een landgoed ter waarde van ruim *zeventig duizend gulden*, behaald."

— Van Brussel wordt geschreven, dat de officiële lijst van den uitslag van het nationale scherpschuttersfeest aldaar bekend is geworden, en daaruit blijkt dat twee prijzen door Nederlanders gewonnen zijn, namelijk de heeren *C. de Leuw* en *A. Trump*, beiden van Arnhem.

— In het Kaapsch dagblad *De Emigrant* komt een verslag voor over een gehouden examen te Potchefstroom, alwaar de heer *H. van der Linden*, vroeger hier te lande woonachtig, sinds 9 maanden zich aan het onderwijs der jeugd toewijdde. Dat examen, 't welk werd bijgewoond door den President, de plaatselijke Schoolkommissie, de Staats-procureur en Gouvernements-secretaris, voldeed op buitengewone wijze aan de reeds goede verwachting. De kinderen gaven uitmuntende blijken van bedrevenheid in alle vakken van 't lager onderwijs, voornamelijk in het rekenen, de aardrijkskunde en de zangkunst. Over 't geheel was het opmerkelijk te zien welk een Hollandsche geest 't geheele onderwijs als bezielde. De kinderen gevoelden zich op de kaart van ons land als te huis, en op 't einde van 't examen droegen zij het Zuid-Afrikaansche volkslied, wijze van 't „Wien Neêrlandsch bloed" met veel gevoel voor, terwijl de heer *van der Linden* die met de accordeon accompagneerde. Eene prijsuitdeeling volgde op 't examen; *Hermanus Bosman*, oud 11 jaar, behaalde den eersten prijs. De President betuigde zijne hooge ingenomenheid met den ijverigen onderwijzer en met de jeugdige leerlingen, wier toekomst ook die is dezer Kaapsche republiek.

— De *Rotterdamsche Courant* ontleent aan eene particuliere correspondentie de navolgende bijzonderheden:

„8 September is de *Wassenaer* van Beyrut vertrokken, gaande via Sidon, Tyrus en Caifa naar Acre. In laatstgemelde plaats heerschte groote gisting, veroorzaakt door eene kortelings ontdekte zamenzwering, welke een nieuwen aanslag tegen de Christenen ten doel had. Voor ons vertrek van Beyruth hadden wij daar reeds iets van gehoord, en nu vernamen wij eenige meerdere bijzonderheden. Het verhaal komt omstreeks op het volgende neer: Er was een geschrift vol bedreigingen tegen de Christenen aangeplakt aan de Moskee, waarbij tevens alle regtgeloovigen werden aangemaand hen (de Christenen) te vermoorden enz. De Sheik of Turksche priester, die naar het schijnt betere bedoelingen koesterde, had de aanplakking van dat stuk afgeraden, waarop hij door de dweepende Turken aan den Pacha werd aangeklaagd als zoude hij juist degeen zijn geweest die de aanplakking bevolen had. De Sheik is daarop gevangen naar Beyruth gevoerd, niettegenstaande eenige welgezinde Turken en vele Christenen den Pacha trachtten te bewijzen dat hij onschuldig was aan het hem ten laste gelegde feit. Later is dat dan ook bewezen en is gebleken dat het stuk opgesteld was door een hooggeplaatst ambtenaar en een kolonel der artillerie te Acre. De man die het voor hen geschreven had gevat zijnde, heeft zijne principalen verraden en zoo is men achter eene

groote zamenzwering gekomen, die ten doel had al de Christenen in den omtrek te vermoorden.

»Onder de papieren van den kolonel der artillerie vond men onder anderen een brief van een collega te Beyruth, die hem meldde dat de Franschen voortgingen met debarqueren, doch dat hun dit weinig bekommering baarde: dat de Druzen den dood van alle Christenen gezworen hadden, wanneer de Franschen den Libanon overtrokken, en dat wanneer de Turksche troepen zamen met de Franschen moesten optrekken tegen de Druzen, zij de geweren zonder kogels zouden doen laden, en onder den schijn van goede verstandhouding de eerste gelegenheid zouden afwachten om de Franschen met de wapens in de hand in den rug aan te vallen en met de Druzen gemeene zaak te maken. Hierbij voegde hij nog dat de vloten der ongeloovigen voor Beyruth niet in staat zouden zijn veel tegen hen uit te voeren, daar die door de Turksche vloot in bedwang gehouden werden. Deze laatste bestaat NB. uit twee linieschepen en eenige kanonneerbooten. Het is niet onaardig dat hij zijn brief eindigt met zijne groeten te verzoeken aan eenige vrienden, die toevallig reeds in handen der justitie zijn, eene commissie die wij hopen dat hij nu spoedig in persoon zal kunnen volbrengen.

»Ter Acre lag slechts een Turksch korvet, zoodat de ingezetenen zeer ongerust waren toen het bekend werd dat de *Wassenaer* daar niet in station kwam, doch slechts een reisje langs de kust deed. De Consuls hebben zich daarop tot den schout-bij-nacht gewend, met het verzoek ten minste een fregat ter hunner bescherming achter te laten. Den 12den stoomden wij naar Beyruth om den Engelschen admiraal te verzoeken een zijner schepen naar Acre te zenden, daar wij naar Alexandrie moesten om te victualleren. Den 13den vertrokken wij weder naar Acre en eenige uren na ons het Engelsche linieschip *Victor Emanuel.* Den 15den vertrokken wij naar Alexandrië, waar wij den 20sten arriveerden. Zoodra de *Wassenaer* gevictualleerd is gaan wij naar huis. De adelborsten van het jaar 58 repatriëren daarmede; de jongeren blijven nog hier op de andere fregatten. Van andere overplaatsingen heb ik niet gehoord."

Het *Cohen's Tel. Corr. Bureau* meldt uit Rome van den 8. October. »Indien de woelingen in den Kerkelijke Staat den Paus noodzaken om Rome te verlaten, zal hij zich naar Nederland begeven en te 's Hertogenbosch zijn intrek nemen."

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Antwerpen: 7 u. 50 m. 's morgens; 12 u. 20 m. 's middags; 5 u. 35 m. 's avonds (naar Moerdijk en Breda).
» Breda: 8 u. 30 m. 's morgens; 12 u. 35 m. 's middags; 5 u. 25 m. 's avonds (naar Moerdijk en Antwerpen).
» Rotterdam: 10 u. 15 m. 's morgens; 3 u. 00 m. 's avonds (naar Moerdijk en Antwerpen).

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 8. October.

TARWE ruim prijshoudend: 134 ℔ O. Rost. *f* 445; 154 ℔ Bovenl. *f* 365; 132 ℔ O. bonte Pools. *f* 448; 130 ℔ mindere *f* 430; 125 ℔ O. Vriess. *f* 420.

Ongedr. ROGGE *f* 3 hooger, gedr. dito prijshoudend: 125 ℔ Pruiss. *f* 230; 119 ℔ dito *f* 199; 120, 121 ℔ Galatz *f* 206, *f* 209; 118 ℔ N. Petersb. *f* 193; 119 ℔ dito *f* 195; op levering in deze maand *f* 184; Maart *f* 185; Mei *f* 185, *f* 186, *f* 187.

GERST goed prijshoudend: 111 ℔ Jar. Deens. *f* 210; 95 ℔ Vriess. Winter *f* 168.

HAVER in een doen: Zweedsche *f* 10 per 100 kil.

BOEKWEIT merkelijk hooger: 138, 140 ℔ Amersf. en Gooische *f* 236, *f* 240; 117 ℔ Amersf. *f* 240.

KOOLZAAD Najaar 1 p. vl., Voorjaar $^1/_2$ p. vl. hooger; op 9 v. Olie te leveren in April $74^1/_2$ p. vl.; in Oct. $70^1/_2$ p. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $42^3/_4$; vlieg. *f* $41^1/_2$; 1 Nov. *f* $41^1/_2$, *f* $41^3/_4$; 1 Dec. *f* 42, *f* $42^1/_4$; 1 Mei *f* $42^1/_2$, *f* 43.

LIJNOLIE op 6/w. *f* $31^1/_2$; vlieg. *f* $30^1/_4$; 1 Nov. *f* $30^1/_4$, *f* $30^1/_2$; 1 Dec. *f* $30^1/_2$; 1 Maart, April en Mei *f* $31^1/_4$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $30^1/_2$.

RAAPKOEKEN per 1040 st. *f* 72 à *f* 76.

LIJNKOEKEN per 104 st. *f* 11 à *f* 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 11. October 1860.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van *f*	9,80	tot *f*	13,00.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» »	14,50	» »	15,75.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	6,20	» »	7,40
Het dito dito Rogge Oude	» »	7,50	» »	8,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	6,50	» »	6,90.
Een dito pond Boter	» »	0,88	» »	0,90.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» »	2,30	» »	2,80.
Het 1000 Eiken Telhout	» »	3,50	» »	3,75.
Het 1000 Doof Hout			»	2,75.
De kar Spaanders			»	4,10.
De » Struiken			»	4,50.
De 100 Mutsaards	van *f*	4,50	tot »	5,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *October*) waren de fondsen genoteerd: Ned. $2^1/_2$ pCt. $63^1/_{16}$; 3 pCt. $76^1/_2$; 4 pCt. 98, $^1/_8$, 98; Handelm. $129^3/_{32}$, $^3/_4$; Spanje $1^3/_4$ pCt. $39^3/_8$; 3 pCt. Binnenl. $47^1/_8$; Portugezen 3 pCt. te Londen $43^3/_{16}$; Rusland 5 pCt. $102^1/_8$; 4 pCt. bij Hope $76^7/_8$; Id. bij Stieglitz $77^3/_8$; Leening 6de Serie 5 pCt. $96^1/_2$, $^9/_{16}$; Leening 1860 $4^1/_2$ pCt. $89^5/_8$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $44^3/_8$, $^1/_2$, $^3/_8$; Id. $2^1/_2$ pCt. $24^3/_8$; Zilver 1849—54 $68^1/_4$; Nat. 5 pCt. $52^3/_8$, $^9/_{16}$, $^3/_8$.

Advertentiën.

AANBESTEDING.

De Ondergeteekende, Kolonel, waarnemend Plaatselijk Kommandant der Vesting *Breda*, als belast met het toezigt over de Garnizoens-Bakkerij aldaar, is van meening, om, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op den 24. *October* 1860, des middags ten 12 ure, ten zijnen Burele **AAN TE BESTEDEN** het LEVEREN van:

8 Lasten Jarige ZEEUWSCHE TARWE, minstens moetende wegen 74 Ned. ponden.
8 » » ROODE RIJN TARWE, minstens moetende wegen 77 Ned. ponden.
$4^1/_2$ » » ZEEUWSCHE ROGGE, minstens moetende wegen 72 Ned. ponden.

Zullende de Voorwaarden dier levering van en met heden op bovengemeld Bureau ter inzage liggen.

Men is gehouden te zorgen dat, even als op de Monsters, de Inschrijvings-biljetten op den omslag of de buitenzijde met het merk des Inschrijvers gekenmerkt zijn.

*De Kolonel voorn*d.,
W. J. KNOOP.

*** Het uiterlijk voorkomen is meestal de beste en altijd iemands eerste aanbeveling. Al is men ook met de beste en edelste hoedanigheden van hoofd en hart toegerust, zoo moet men daarvan eerst blijken geven, terwijl een bevallig en aangenaam voorkomen, al dadelijk sympathie inboezemt. Tot een goed uiterlijk behooren vooral fraai en goed onderhouden Hoofdhaar en Baard welke het schoonste sieraad aan het gelaat bijzetten. Geen wonder dus dat men er reeds zoo lang op bedacht was, om door allerlei kunstmiddelen den glans, de kleur en den groei der haren te bevorderen of te verbeteren, onder de vele dier middelen die tot heden bekend werden is er echter geen hetwelk wedijveren kan met de reeds algemeen zoo gunstig bekende

Oud Cartagena's Berg-Planten-Olie,

die alle voordeelen der reeds bekende haarmiddelen in zich vereenigt zonder een enkel van derzelver nadeelen in zich te bevatten. Hare haarversterkende en haarontwikkelende eigenschappen, door vele genomen proeven, voldingend bewezen, beletten het uitvallen en ontijdig grijs worden der haren. De prijs is 60 Cents per Fleschje, verkrijgbaar aan het Hoofd-Dépôt te Delft bij A. BREETVELT Az., en verder bij:

Te BREDA alléén bij den Heer M. JANSSEN-SOOMERS.

's Bosch, Wed. Ravesteyn-Donkers.	Helmond, W. van Asten.
Bergen-op-Zoom, M. Smeur.	Schiedam, Wed. Knikknie en Zn.
Klundert, L. J. Loozen.	

En meer bekende Dépôts in de overige provinciën.

Brabender's verbeterde Alizarin-Inkt

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan; ze vloeit gemakkelijk uit de Pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Ze verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker, en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens voor Copieer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 cents het glazen tonnetje.

Roode en Blaauwe Inkt,

brillant van kleur en goed vloeibaar; het fleschje 20 cents.

J. ALEXANDERS

RESERVOIR-PEN

met extra fine, fine of medium points,
EF F M

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eenerlijste en loopendehand schrijven.

Het $^1/_4$ gros-doosje 75 cents.

Ook geven wij hiermede kennis, dat de zoo gezochte GILLOTT'S CORRESPONDENTIE-PENNEN No. 382 of Driegaatjespen, verder No. 417 en No. 0118, in $^1/_4$ gros-doosjes gepakt, weder voorhanden zijn.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Breda, Henri Sprengers.	Leur, L. van den Berg.
» M. Janssen, voorheen Wed. J. Soomers.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
Eindhoven, A. Beguin.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Helmond, A. H. Martin.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de andere Steden, in de bekende Dépôts.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.